

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Iva Štverková

Název práce: Americká okupace Japonska: Cíle a prostředky americké zahraniční politiky v 1. období okupace 1945-1947

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jana Sehnálková

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autorka ve své práci zkoumá proměnu strategického významu Japonska pro Spojené státy v první fázi okupace, tedy mezi lety 1945-1947, a jak tato proměna ovlivnila cíle i prostředky okupace. Autorka se zaměřuje především na měnící se mezinárodní prostředí a geopolitické rozložení sil, snahu Spojených států zajistit si kontrolu nad okupační správou Japonska a reformy, které Američané v průběhu okupace implementovali. Autorka se snaží prokázat, že „vnější vlivy měly přímé a zásadní dopady na určování cílů a priorit okupace“ (s. 2).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autorka si pro svou bakalářskou práci zvolila téma, které doposud v České republice nebylo do hloubky zkoumáno. Téma je ale jistě zajímavé, neboť okupace definovala rámec vývoje moderního poválečného Japonska a položila základy pro vznik klíčového strategického spojení Spojených států v Pacifiku.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části. V první části se autorka věnuje diskusím o budoucnosti Japonska na mezinárodním poli. Mapuje snahy především SSSR a Velké Británie prosadit společnou kontrolu nad okupovaným Japonskem, případně vytvoření okupačních zón. Spojené státy se však snažily takovým snahám čelit, neboť doznaly, že je pro ně zachování pozic v Japonsku strategicky klíčové. S nástupem prezidenta Trumana také narůstala nedůvěra vůči Sovětskému svazu, který již na území Číny opakovaně demonstroval zájem na vytvoření sféry vlivu na Dálném východě.

V druhé části se pak autorka věnuje reformám, které americká okupační správa v Japonsku implementovala (včetně demilitarizace, prosazení nové ústavy či pokusů o likvidaci válečného průmyslu), a hodnotí jejich implementaci, úspěšnost či neúspěšnost.

V závěru této studie pak autorka shrnuje své poznatky: „Strategický význam Japonska sílil s rostoucím vlivem komunismu v Asii a se schylováním se ke korejské válce“ (s. 37). Dle autorky mohou i přes často chaotickou implementaci Američané hodnotit okupační správu jako pozitivní, protože „období okupace položilo základy moderního poválečného Japonska.“

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je zpracována pečlivě, přestože místy je znát, že autorka vychází z anglického textu. V práci se také objevují občasné chyby v interpunkci a citačních pravidlech.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Jako zásadní problém práce vidím především její striktně popisný charakter, autorka prakticky nezachází do žádných diskusí, které probíhaly v amerických politických kruzích. Je škoda, že autorka více nepoužila jako zdroj FRUS (Foreign Affairs of the United States), z nichž by bylo možné debaty o budoucnosti Japonska v USA vyčíst. Tím by se dostala více na analytickou rovinu. Zejména druhá kapitola, kde autorka popisuje jednotlivé kroky okupační správy, je velmi popisná, bez jakékoliv analýzy a částečně také bez přímé relevance pro hlavní cíl práce, tedy na „proměnu strategického významu Japonska pro Spojené státy v první fázi okupace“. Autorčina otázka, ve které zkoumá, jestli může být provedení okupace z pohledu Američanů hodnoceno pozitivně, pokulhává – autorka tak vlastně jen popisuje, že Američané byli s průběhem okupační správy spokojeni, což není tak překvapivé, když prosadili prakticky vše, co se jim jako vítězné mocnosti líbilo. Bylo by opět vhodnější, kdyby autorka pomocí analýzy okupaci zhodnotila sama.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Píšete, že Spojené státy chtěly budovat již v roce 1945 ochranný pás ostrovů, který by zadržel možného nepřítele v bezpečné vzdálenosti od domoviny. Vůči komu měly USA v roce 1945 potřebu se takto vymezovat?

Jakým způsobem USA protlačily mezi Spojenci myšlenku, že okupační správa bude pod jejich kontrolou? Jak se USA podařilo přesvědčit např. Sovětský svaz?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

I přes výše uvedené výtky jsem názoru, že práce Ivy Štverkové splňuje požadavky kladené na bakalářské práce. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji známku **velmi dobře**.

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.